

Maade, hvorpaa Afgangsbeviset i Finland og Sverige bliver til, og saaledes i alt Fald til Dels — unbdgaa den aabenbart under enhver Form mindre naturlige og paa- lidelige Burdering, der kan foregaa gennem en kortvarig Prøve." Nu foresøger man jo netop gennem dette Lovforslag at give Privatfeminarierne saa gode hdre Befin- gelser derved, at man giver dem Tilskud, at de kunne sørge for virkelig dygtige Lærere og virkelig gode Lokaler. Og saa gaar man ikke dertil, som de ere gaaede i Sverige og Finland, at man siger: Vær saa artig, nu have I samtidig Lov til at give dette Afgangsbevis; det overlades fuld- stændig til Eder; men man siger: Nu give vi Eder Lov til at eksaminere; men vi for- lange, at der ved Eksaminationen ved Af- gangseksamen skal være Censorer til Stede, udnævnte af os. Jeg kan ikke se andet, end at man ganske rolig ogsaa kan overlade Lærerne ved Privatfeminarierne denne Ret til at eksaminere, og jeg synes ikke, man kan nøjes med at sige, som den ærede Ord- fører sagde, at saa kan jo enhver Mand altsaa eksaminere til en Embedseksamen; men det er jo Mennesker, som gennem Eksaminernes Udfald blive kontrollerede; dersom Eksamensudfaldet bliver daarligere end efter Lov, kan vedkommende Lærer ikke vedblive at være Lærer ved det Semina- rium. Og selvfølgelig falder en Censur- komite eller de faste Censorer ikke paa at indstille en Lærer til Kassation, hvad de jo i øvrigt heller ikke kunne, eller falder paa at forfølge en Lærer, dersom Resultaterne vise sig at være tilfredsstillende og gode. Man kan ikke tænke sig, at det skulde være muligt, og det har ikke i lignende Forhold vist sig at være Tilfældet. Vi kende godt faste Censorer. Vi vide, at de have virket i tidligere Tider; vi have set afdøde Gehejmerraad Madsvig omkring ved Skolerne, og nu er der jo faste Censorer, som rejse rundt ved Latinskolerne, men man hører jo dog ingent af disse strækkelige Historier om, at de ved den ene eller den anden af de private Latinskoler havde en Lærer og søge at faa ham fjernet jo før jo hellere. Jeg kan ikke antage, at man vil give sin Stemme til en Eksamenskommission, blot fordi man med absolut Urette er bange for, at hvis man giver sin Stemme til faste Censorer, ville de private Seminarier være under- gravede i deres Grundbold. Jeg tror, at det at føre Eksamen tilbage til Seminarierne vil være til Undervisningens store Gavn, og ogsaa til Gavn for det endelige Resultat, som vil blive retfærdigere og sandere, end det er blevet, saa længe Eksamenskommis-

tionen har virket. Med disse Ord vil jeg anbefale, at man følger Flertallet, saaledes som det f. Eks. har udtalt sig i Endrings- forslaget under Nr. 23, og altsaa ikke følger det Mindretal, som har udtalt sig under Nr. 21 o. s. fr. i de Endringsforslag, som høre sammen dermed.

Verntsen: Som ærede Medlemmer ville se, har jeg tilladt mig at stille et lille Endringsforslag til Lovforslagets § 1. Mit Forslag gaar ud paa at stryge Para- graffens sidste Stykke om Oprettelse af Børneskoler ved Seminarierne, og jeg skal tillade mig med nogle faa Ord at motivere dette mit Endringsforslag. Jeg mener nemlig, at det af pædagogiske Hensyn er al- deles forkasteligt at oprette Skoler, hvis eneste Formaal bliver, at Børnene naar efter Lov, Generation efter Generation, vedbli- vende skulle være Prøveklude for en hel Del unge Seminaristers umodne Forsøg. Jeg kan ikke lade mig berolige med den Navne- forandring, som den ærede Ordfører syntes at trøste sig med, nemlig at man har for- ladt Navnet Ovelseskoler og nu kalder disse Skoler for Børneskoler; thi hvis man ikke vil en virkelig reel Forandring, ser jeg ikke, hvorfor man ikke bliver ved den be- staaende Ordning, som er den, at Eleverne fra et Seminarium have Afgang til at over- være Undervisningen i visse Timer i en offentlig Skole i Nærheden af Seminariet. Hvad man vil med disse Skoler, er at have Børneskoler ved Seminarierne, hvor Eleverne stadig skulle øve sig for at opnaa praktisk Færdighed. Det kan være, at de Børn, som faa denne Dressur, denne Art af Un- dervisning, maaste kunne faa en vis Grad af Kundskaber, men det bliver sandelig et Kundskabens Træ paa godt og ondt, som de der komme til at plukke af, og jeg er bange for, at det daarlige bliver det meste. Ingen skal faa mig til at tro, at en Undervisning af disse Børn, som foretages af disse unge Mennesker som Prøve, vil faa nogen som helst opdragende Betydning, for de Børn, der undervises i disse Skoler, og det staar saaledes for mig, at den Undervisning, som ikke tillige er opdragende, er ikke meget værd. Derfor adværer jeg mod Oprettelsen af disse Skoler, og jeg finder, at det vilde være urigtigt at oprette saadanne; men jeg har ogsaa en anden Grund, hvorfor jeg er imod, at man vedtager en Bestemmelse herom i det foreliggende Lovforslag. Jeg tror, at det i Virkeligheden vil føre til, at man her kom- mer ind paa en Vej, som dette Ting dog næppe er til Gavn at betrede. Jeg har nemlig den Opfattelse, at det vilde være me-